

Zápis:

z obhajoby disertační práce pana Mgr. Tomáše Kavky

konané dne 26. 6. 2013

téma práce: *Za účelem podpory umění... Umělecké spolky střední Evropy v kontextu společenské modernizace 19. století*

přítomní: prof. Drahomír Jančík, prof. Jiří Štaif, prof. Ivan Jakubec, prof. Zdeněk Jindra, doc. Magdalena Pokorná, prof. Eduard Maur

Předseda komise prof. Jančík zahájil obhajobu a představil kandidáta

Školitel prof. Štaif představil doktoranda a seznámil komisi s uchazečem a jeho disertační prací.

Kandidát seznámil přítomné se svou disertační prací. Sdělil především důvody, které ho vedli k výběru tématu komparace tří uměleckých spolků ve středoevropském prostoru, a poté vysvětlil, že jeho práce je více sondou do vztahu společnosti a výtvarného umění než kunsthistorickou prací popisující umělecké výkony. Právě proměňující se přístup společnosti k umění ukazuje na společenskou dynamiku a odhaluje, jak do ní vstupují procesy formování občanské společnosti, národních hnutí nebo také vytváření diskursů polí jednotlivých oborů (estetický či umělecko-historický).

Poté přednesla závěry svého posudku doc. Pokorná a prof. Jančík seznámil s nejdůležitějšími informacemi, které obsahoval posudek doc. Fasory, který nebyl u obhajoby nebyl přítomen.

Doc. Pokorná zdůraznila, že otázky v posudku nebyly ve smyslu výhrad, ale spíše měly dát podnět k další debatě. Podobné závěry přednesl i za nepřítomného doc. Fasoru prof. Jančík.

Kandidát Kavka odpovídá na posudky oponentů:

- vysvětluje svoje inspirační zdroje, ke kterým patřila i kniha P. Thera, na kterou doc. Pokorná upozorňovala;

- mluví o faktu, že se vznikem profesionálních institucí jako byla např. Česká akademie věd a nauk ztrácely spolky svoji normotvornou činnost a ukazovaly se tak jejich limity jako organizací, které profilují formování občanské společnosti;

- v případě Umělecké besedy hovoří o habituálních proměnách dvou generací umělců – zatímco generace 60. a 70. let 19. století musela bojovat o uznání statutu umělců, následující generace již bojují o konkrétní podobu, habitus umělce ve společnosti se tak značně proměnil

- souhlasí s tím, že účast v uměleckých spolcích fungovala také jako forma strategie vylepšování veřejného image např. velkopodnikatelů

Doc. Pokorná byla s odpověďmi spokojená

Diskuse:

- Prof. Jančík se ptá, zda lze ve spolcích najít jednotlivce, kteří se snažili konkrétně ovlivňovat jeho směřování a třeba i odmítat určité umělecké směry či prosazovat konkrétní umělce

- Kandidát Kavka odpovídá, že zásadní podíl na vkusu, který spolek prosazoval, měl spíše celonárodní umělecký diskurz, do nějž oba německé spolky – Leipziger Kunstverein a Mährischer Kunstverein vstupovaly. Jiná situace byla v českých zemích, kde se specifický český umělecký diskurz teprve vytvářel a Umělecká beseda se jej snažila tvořit. Více než konkrétní jednotlivci jej ovlivňovaly faktické materiální podmínky, když např. odkaz uměleckých děl, který beseda dostala po smrti sochaře Václava Levého, zapříčinil strategii spolku prezentovat jej jako prvního českého moderního sochaře apod.

- Prof. Jakubec se ptá, zda byl markantní rozdíl v členské struktuře spolků v jednotlivých městech

- kandidát Kavka odpovídá, že struktura členstva Umělecké besedy a obou kunstvereinů byla velice odlišná. Lipský spolek měl dlouhá desetiletí ve svém čele členy velkopodnikatelské městské elity, jejíž význam přesahoval hranice města a podobně tomu bylo i v brněnském uměleckém spolku; v něm byla zajímavá skutečnost relativně vysokého procenta nobilitovaných, které v Lipsku (nejméně formálně) nedohledáme. Umělecká beseda se opírala pouze o vzdělanostní elitu, právníky nebo učitele, podnikatelská elita zde byla přítomna minimálně a spolek tak stál spíše na drobném kolektivním mecenátu, zatímco oba srovnávané spolky německého etnika dělaly velké pokroky díky různým velkým darům a závětím movitých členů.

Po skončení diskuse následuje neveřejná část a tajné hlasování.

Vyhlášení výsledku tajného hlasování: počet členů komise: Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.)